

Revisjon av lov om laksefisk og innlandsfisk m.v. – Tilleggshøring

I forbindelse med den pågående revisjonen av lov av 15. mai 1992 om laksefisk og innlandsfisk m.v., har det fremkommet enkelte nye forslag til endringer i tillegg til endringsforslagene som var på høring i 2008.

§ 2 lovens virkeområde og § 5 definisjoner

Definisjonen av anadrome laksefisk i § 5 bokstav a er etter departementets syn ikke tilstrekkelig hensiktsmessig. Avgrensningen mot oppdrettsfisk i bestemmelsens 2. ledd er uklar og har medført usikkerhet blant annet i forhold til om import av laksesmolt krever tillatelse etter lakse- og innlandsfisklovens § 8. Selv om import av levende eller levedyktige organismer nå reguleres av naturmangfoldloven, mener vi det er mest hensiktsmessig at forholdet til oppdrettet anadrome laksefisk fremgår som en begrensning i virkeområdebestemmelsen og ikke som en del av definisjonen av anadrome laksefisk. Vi foreslår derfor at andre ledd i § 5 a oppheves. Samtidig føyes formuleringen ”jf imidlertid lov om akvakultur” til i lovens virkeområdebestemmelse for å presisere at lakse- og innlandsfiskloven ikke gjelder for anadrome laksefisk når de befinner seg i oppdrettsanlegg med nødvendig tillatelse, eller for rømt oppdrettsfisk i det området og det tidsrommet gjenfangstplikten utøves.

Direktoratet er enig med *Fylkesmannen i Sogn og Fjordane* om at det er behov for en nærmere definisjon av begrepet ”sund”, blant annet fordi begrepet, som er benyttet i lovens § 31 og i enkelte fylkesvise forskrifter, i enkelte sammenhenger har vært gjenstand for ulik fortolkning. En definisjon av begrepet ”sund” må være *dekkende* for både sjø og vassdrag. I både sjø og vassdrag vil parti mellom øyer eller holmer og fastland kunne ha strømrrike parti som tiltrekker seg laksefisk. I vassdrag vil dette gjelde både sjøvandrende fisk og innlandsfisk. Definisjonen må være tydelig slik at det er mulig å fastsette presise regler som beskytter anadrome laksefisk, men ellers legger best mulig til rette for fiske etter innlandsfisk i vassdrag og marin fisk i sjøen. Vi foreslår følgende definisjon i første ledd, bokstav f: ”sund”: *Smalt parti av innsjø eller fjord, eller mellom fast land, øyer, holmer og skjær som ligger over vannet ved laveste årlige vannstand eller fjære sjø.* Vi gjør oppmerksom på at dette forslaget var tatt med i direktoratets oversendelse datert 28. februar 2008 til Miljøverndepartementet. Forslaget har imidlertid ikke vært på høring tidligere.

§ 2, første og annet ledd vil etter endringen lyde:

Loven gjelder for anadrome laksefisk og innlandsfisk samt andre ferskvannsorganismer (planter og dyr) så langt bestemmelsene passer.

Loven gjelder på det norske fastland, *og for* anadrome laksefisk i norsk indre farvann, norsk territorialfarvann og i Norges økonomiske sone utenfor det norske fastland, *jf imidlertid lov om akvakultur av 17. juni 2005 nr.79.* Lov av 6. juni 2008 nr. 37 om forvaltning av villlevande marine ressursar § 4, tredje ledd får tilsvarende anvendelse.

Hele bestemmelsen vil etter endringen lyde:

” § 2. *Lovens virkeområde.*

Loven gjelder for anadrome laksefisk og innlandsfisk samt andre ferskvannsorganismer (planter og dyr) så langt bestemmelsene passer.

Loven gjelder på det norske fastland, og for anadrome laksefisk i norsk indre farvann, norsk territorialfarvann og i Norges økonomiske sone utenfor det norske fastland, jf imidlertid lov om akvakultur av 17. juni 2005 nr.79. Lov av 6. juni 2008 nr. 37 om forvaltning av villlevende marine ressursar § 4, tredje ledd får tilsvarende anvendelse.

Loven gjelder for fiske etter saltvannsfisk når dette går fram av bestemmelsene.

Kongen kan bestemme at loven skal gjelde for Svalbards landterritorium, indre farvann og territorialfarvann.

Denne lov gjelder med de begrensninger som følger av folkeretten eller overenskomst med fremmed stat. Når avtaler med fremmed stat eller internasjonale konvensjoner gjør det nødvendig, kan Kongen gi regler uten hinder av bestemmelser gitt i eller i medhold av denne lov.”

Paragraf 5 a vil etter endringen lyde:

a. «anadrome laksefisk»: laksefisk som vandrer mellom sjø og ferskvann og som er avhengig av ferskvann for å reprodusere seg, samt rogn og unger av slik fisk.

Hele bestemmelsen vil etter endringen lyde:

§ 5. *Definisjoner.*

I denne lov menes med:

a. «anadrome laksefisk»: laksefisk som vandrer mellom sjø og ferskvann og som er avhengig av ferskvann for å reprodusere seg, samt rogn og unger av slik fisk.

b. «innlandsfisk»: all annen fisk i vassdrag enn anadrom laksefisk, samt rogn og unger av slik fisk, herunder også regnet ål.

c. «vassdrag»: innsjø, vann, tjern, elv, elvearm, bekk, kanal og kunstige dammer.

d. «fritt fiske»: det fiske som ifølge lokal sedvanerett eller annen særlig rettshjemmel ikke anses for å tilhøre grunneieren.e. «nasjonale laksevassdrag og nasjonale laksefjorder»: Vassdrag, fjorder og kyststrekninger som Stortinget har vedtatt opprettet som nasjonalt laksevassdrag eller nasjonal laksefjord.

f. ”sund”: smalt parti av innsjø eller fjord, eller mellom fast land, øyer, holmer og skjær som ligger over vannet ved laveste årlig vannstand eller fjæresjø”.

§ 15 Fisketrapp, fiskerenne og lignende

Bestemmelsens 2. ledd fastslår at fiskeforbudssoner i tilknytning til fisketrapp, fiskerenne eller lignende skal merkes med tydelige merker for statskassens regning. Det har i enkelte tilfeller oppstått problemer med merkingen fordi grunneier har nektet oppsetting av skilt. Departementet foreslår at det innføres en klar hjemmel for merking av grenser som er fastsatt med hjemmel i lakse- og

innlandsfiskloven. Vi foreslår at en slik bestemmelse tas inn i § 15, med henvisning også til grenser som fastsettes med hjemmel i § 31 og § 40. Merking av grenser er i all hovedsak et lite inngripende tiltak i forhold til den enkelte grunneier, men har stor betydning i forhold til etterlevelse og kontroll av viktige bestemmelser.

Vi foreslår følgende endring av bestemmelsens 2. ledd:

”Grensene skal avmerkes med tydelige merker. Utgiftene til dette dekkes av statskassen. *Departementet kan ta i bruk privat grunn til merking av grenser fastsatt med hjemmel i denne bestemmelsen. Det samme gjelder for merking av grenser fastsatt med hjemmel i § 31 og § 40. Grunneier kan kreve erstatning etter vanlige erstatningsrettslige prinsipper dersom merkingen innebærer vesenlige ulemper når det gjelder utnyttelse av eiendommen.* For vedlikehold eller nedlegging av slike anlegg gjelder bestemmelsene i vannressursloven §§ 37 og 41-42.

Hele bestemmelsen vil etter endringen lyde:

” § 15. *Fisketrapp, fiskerenne o.l.*

Det er forbudt å fange fisk i fisketrapp, fiskerenne eller liknende anlegg, øke eller minske vannføringen eller hindre eller forsøke å hindre fisk i å komme inn i eller gjennom anlegget. Forbudet gjelder også på en strekning fra 50 meter ovenfor og til 50 meter nedenfor fisketrapp, fiskerenne eller liknende anlegg. Departementet kan fastsette en annen fredningssone der dette er nødvendig.

Grensene skal avmerkes med tydelige merker. Utgiftene til dette dekkes av statskassen. Departementet kan ta i bruk privat grunn til merking av grenser fastsatt med hjemmel i denne bestemmelsen. Det samme gjelder for merking av grenser fastsatt med hjemmel i § 31 og § 40. Grunneier kan kreve erstatning etter vanlige erstatningsrettslige prinsipper dersom merkingen medfører vesenlige ulemper når det gjelder utnyttelse av eiendommen. For vedlikehold eller nedlegging av slike anlegg gjelder bestemmelsene i vannressursloven §§ 37 og 41-42.”.

§ 25 - Organisering av fiskeforvaltningen i vassdrag.

Det fremgår av § 25 2. ledd at rettighetshaverne er tiltenkt et betydelig ansvar for forvaltningen av anadrome laksefisk, nærmere bestemt oppgaver knyttet til regulering av fisket, fiskeoppsyn, informasjon, smittevern, fangststatistikk og rapportering, kultiveringstiltak og overvåking. For å sikre en klar rolle- og ansvarsfordeling mellom rettighetshaverne og offentlige myndigheter bør det være hjemmel for at rettighetshavernes oppgaver og plikter nedfelles i forskrift fastsatt av departementet.

Nytt 2. ledd skal etter dette lyde:

I vassdrag med selvreproduserende bestander av anadrome laksefisk plikter fiskerettshaverne å gå sammen om felles forvaltning. Fellesforvaltningen skal omfatte

regulering av fisket, fiskeoppsyn, informasjon, smittevern, fangststatistikk og rapportering, kultiveringstiltak og bestandsovervåking. Departementet kan fastsette nærmere bestemmelser om utøvelsen av fellesforvaltningen.

I høringen kom det inn forslag fra to lokale fiskerettshaverorganisasjoner og en kommune om endringer i organiseringsprosessen for fiskerettshavere i vassdrag. Forslagene går ut på å endre vektleggingen av andeler ved stemmegivning i fellesorganer slik at både organiseringsprosessen og driften av vassdragene etter forslagsstillernes mening blir mer demokratisk.

Orkla fellesforvaltning og Gaula fiskeforvaltning har likelydende forslag til endringer når det gjelder stemmegivning i fellesorganet:

”Man må unngå å legge opp til at den enkelte fiskerettshavers andel i fisket skal legges til grunn både ved stemmegivning og ved fordeling av utgifter til forvaltning. De økonomiske interessene for hver enkelt rettighetshaver kan være svært forskjellig fra hva som er best totalt for elva. I den biologiske forvaltningen av elva må man se på laksens beste og hele elva under ett. Vald i de øvre delene som gjerne har kortere sesong og mindre inntekter må dermed veie like tungt som vald med høyere inntekter lengre ned. Skal man ha muligheter for å gjennomføre tiltak som gir positive effekter totalt, må enkelte vald betale forholdsvis mer enn hva de får igjen direkte. Man har ikke flere stemmer i et kommunevalg selv om man betaler mye i skatt og det bør man heller ikke få i lakseforvaltningen. Enkelte forvaltningstiltak vil ha svært ulik kostnads- og inntektsfordeling. Fisketrapper er et eksempel på dette. Fastsettelse av fiskeregler er et annet område hvor gradert stemmerett blir svært uheldig. Store vald med høy fangst og inntekt kan da i enkelte elver fastsette reglene og legge føringen for forvaltningen. Derfor må den enkelte fiskerettshavers andel i fisket legges til grunn ved fordeling av utgifter i forbindelse med den felles forvaltningen, mens hver rettighetshaver har hver sin stemme ved stemmegivning.”

Midtre Gauldal kommune har også uttalt seg til dette: *”MGK er overveiende positive til forslaget om lokal, grunneierstyrt forvaltning innen klare rammer, herunder også pliktig organisering i anadrome vassdrag. Kommunen er likevel kritisk til at "andel i fisket" skal påvirke den enkelte rettighetshavers stemmegivning i fellesforvaltningen. Dersom "andel i fisket" avgjøres ved for eksempel rene fangsttall vil rettighetshavere som beskatter fiskeressursen i vassdraget hardest også få størst innflytelse ved innføring av blant annet selvpålagte fangstbegrensninger. Rettighetshavere som organiserer fisket på sin eiendom på en mer bærekraftig måte vil ved en slik bestemmelse få redusert innflytelse på vassdragets forvaltning. Bestemmelsen vil dermed kunne føre til at majoriteten av beslutningsmyndighet blir overført til de rettighetshavere som beskatter ressursen hardest, og som kan ha et insitament til å opprettholde det høye beskatningstrykket. MGK er av den oppfatning av at "andel i fisket" ikke skal gjenspeiles i stemmegivning, kun ved fordeling av utgifter. Andel i fisket vil i tillegg kunne variere over tid (avhengig av hvilken fordelingsnøkkel som benyttes), og i større vassdrag vil både utgiftsfordeling og stemmegivning bli svært komplisert både ved etablering og over tid.”*

Direktoratet for naturforvaltning har, på vegne av Miljøverndepartementet, drøftet synspunktene som fremkommer i disse høringsuttalelsene med relevante fiskerettshaverorganisasjoner. Konklusjonen fra disse drøftelsene er at

Miljøverndepartementet bør foreslå en hjemmel for forvaltningsmyndighetene til å fastsette nærmere bestemmelser om hvordan andeler skal vektlegges ved stemmegivning i fellesorganer.

Etter gjeldende regelverk er det slik at den enkelte rettighetshavers, eller det enkelte fiskevalds stemme i fellesorganet teller like mye som den prosentvise andel av fisket han eller valdet har fått tildelt, enten ved jordskiftesak eller gjennom intern enighet i fellesorganet. Dette kan, i enkelte tilfeller, føre til at et lite mindretall av fiskerettshavere kan fatte flertallsvedtak på vegne av fellesorganet som et stort flertall av fiskerettshaverne ikke er enig i, og også til at det blir mindre oppslutning om, og interesse for lokal forvaltning blant rettighetshaverne. På bakgrunn av dette, og fordi det er et sterkt ønske om endringer i regelverket fra rettighetshaverorganisasjonenes side, foreslår departementet en endring som innebærer at forvaltningsmyndighetene gis hjemmel til å fastsette nærmere bestemmelser om hvordan andeler skal vektlegges ved stemmegivning i fellesorganet. Bestemmelser på området vil bli utarbeidet i nært samarbeid med rettighetshaverorganisasjonene, som vil få avgjørende innflytelse når det gjelder utformingen av nytt regelverk. Organisering av vassdrag er en viktig forutsetning for å få til en helhetlig og god fiskeforvaltning, og rettighetshaverorganisasjonene er selv best kjent med hvilke utfordringer organiseringsprosessen innebærer.

Vi foreslår følgende formulering i § 25, 7. ledd:

Departementet gir nærmere bestemmelser om hvordan den enkelte rettighetshavers andel i fisket skal vektlegges ved stemmegivning i forbindelse med fellesforvaltningen, og om gjennomføring av felles organisering.

Hele § 25 vil etter endringen lyde som følger:

”Organisering av fiskeforvaltningen i vassdrag

For å fremme en forsvarlig og rasjonell forvaltning av fiskeressursene skal fiskeforvaltningen arbeide for felles organisering.

I vassdrag med selvreproduserende bestander av anadrome laksefisk plikter fiskerettshaverne å gå sammen om felles forvaltning. Fellesforvaltningen skal omfatte regulering av fisket, fiskeoppsyn, informasjon, smittevern, fangststatistikk og rapportering, kultiveringstiltak og bestandsovervåkning. Departementet kan fastsette nærmere bestemmelser om utøvelsen av fellesforvaltningen.

Departementet kan bestemme at vassdrag med små bestander skal unntas fra kravet om felles organisering.

I vassdrag som ikke omfattes av andre ledd, eller som er unntatt fra kravet om obligatorisk organisering, kan et flertall av fiskerettshaverne med bindende virkning beslutte at fiskeressursene skal forvaltes i fellesskap.

Fiskerettshaverne organiserer selv arbeidet. Den enkelte fiskerettshavers andel i fisket legges til grunn ved fordeling av utgifter i forbindelse med fellesforvaltningen.

Departementet gir nærmere bestemmelser om hvordan den enkelte rettighetshavers andel i fisket skal vektlegges ved stemmegivning i forbindelse med fellesforvaltningen, og om gjennomføring av felles organisering.

Utgifter i forbindelse med fellesforvaltningen er tvangsgrunnlag for utlegg.

For gjennomføring av felles organisering kan bruksordning kreves etter jordskifteloven. Departementet kan kreve bruksordning etter jordskifteloven § 2 bokstav c når ingen av partene vil kreve det eller resultatet av minnelig ordning ikke er hensiktsmessig.”

§ 34 Regler for fangst av innlandsfisk

I forbindelse med at Naturmangfoldloven innfører forvaltningsprinsippet for fiske etter innlandsfisk og kreps, er det nødvendig med enkelte endringer i denne bestemmelsen. Det må fremgå av bestemmelsen at det må treffes eget vedtak om åpning for fiske etter innlandsfisk og kreps. Dette er allerede gjennomført ved innføringen av innlandsfiskeforskriften av 26. juni 2009 nr. 851. Bestemmelsen må også inneholde en hjemmel til å gi forskrift eller treffe enkeltvedtak om høsting og annet uttak av andre ferskvannsorganismer enn innlandsfisk og kreps. Det er hensiktsmessig at myndighet etter denne bestemmelsen ligger under ”departementet” da innlandsfiskeforvaltningen i sin helhet ligger under Miljøverndepartementets ansvarsområde:

”Departementet gir forskrift om regulering av fiske etter innlandsfisk og kreps i samsvar med naturmangfoldloven, herunder om redskapstyper, redskapsbruk og stenging av vassdrag av hensyn til fangst av ål. Departementet kan gi forskrift eller treffe enkeltvedtak om høsting og annet uttak av andre ferskvannsorganismer, jf naturmangfoldloven §§ 20 og 21. Det kan gis særskilte regler for forskjellige områder eller vassdrag.”

For å klargjøre hvilke fiskeregler som i utgangspunktet skal gjelde i vassdrag eller deler av vassdrag som fører anadrome laksefisk, foreslår vi at siste setning i gjeldende bestemmelse strykes, og at det innføres et nytt 2. ledd likelydende med det som gjaldt før naturmangfoldloven ble vedtatt:

I vassdrag hvor det går anadrome laksefisk, gjelder de bestemmelser som er fastsatt for anadrome laksefisk også for fiske av innlandsfisk. Departementet kan fastsette egne regler for fiske av innlandsfisk når det vil tjene til bedre utnytting av innlandsfisken og ikke vil være til vesentlig skade for bestandene av anadrome laksefisk.

Hele bestemmelsen vil etter endringen lyde:

”Departementet gir forskrift om regulering av fiske etter innlandsfisk og kreps i samsvar med naturmangfoldloven, herunder om redskapstyper,

redskapsbruk og stenging av vassdrag av hensyn til fangst av ål. Departementet kan gi forskrift eller treffe enkeltvedtak om høsting og annet uttak av andre ferskvannsorganismer, jf naturmangfoldloven §§ 20 og 21. Det kan gis særskilte regler for forskjellige områder eller vassdrag.”

I vassdrag hvor det går anadrome laksefisk, gjelder de bestemmelser som er fastsatt for anadrome laksefisk også for fiske av innlandsfisk. Departementet kan fastsette egne regler for fiske av innlandsfisk når det vil tjene til bedre utnytting av innlandsfisken og ikke vil være til vesentlig skade for bestandene av anadrome laksefisk.

§ 37 - Dyrevelferdshensyn i lakse- og innlandsfiskeloven

I etterkant av høringen har vi mottatt et fellesforslag fra Norges Bondelag, Norges Skogeierforbund, Norsk Bonde- og Småbrukarlag, Norske lakseelver og Norges Jeger- og Fiskerforbund om å ta inn en ny bestemmelse om fiskevelferd i loven:

”Stortinget har nylig vedtatt en ny lov om dyrevelferd. Her legges det blant annet opp til en hjemmel for fastsettelse av forskrifter som vedrører utøvelse av jakt, fangst og fiske. Komiteens flertall sier samtidig at bestemmelsene vedrørende dyrevelferdsmessige hensyn i forbindelse med jakt, fangst og fiske, så langt som mulig bør fastsettes i særlovene, i dette tilfellet viltloven og lakse- og innlandsfiskeloven. For å ivareta dyrevelferdsmessige hensyn, bør miljømyndighetene forelegge dyrevelferdsmyndighetene forskriftene når de ansees å berøre dyrevelferd.

Gjeldende viltlov har en egen bestemmelse med krav om human jakt (§ 19). En tilsvarende bestemmelse finnes ikke i lakse- og innlandsfiskeloven. Organisasjonene vurderer det som en styrke dersom det ble tatt inn en slik bestemmelse i lakse- og innlandsfiskeloven som understreket at sportsfiske skal utøves på en dyrevelferdsmessig god måte. En slik bestemmelse vil medføre at viltloven og lakse- og innlandsfiskeloven samordnes på dette punktet. Videre vil dette være et godt grunnlag for å følge opp flertallsmerknaden fra næringskomiteen om at fastsettelse av forskrifter om fiske i størst mulig grad bør fastsettes i lakse- og innlandsfiskeloven.

Norges Bondelag, Norges Skogeierforbund, Norsk Bonde- og Småbrukarlag, Norske lakseelver og Norges Jeger- og Fiskerforbund anmoder derfor om at Miljøverndepartementet benytter den pågående revisjonen av lakse- og innlandsfiskeloven til å ta inn en bestemmelse om at sportsfiske skal utøves på en dyrevelferdsmessig god måte.”

Departementet viser til følgende uttalelse fra næringskomiteen i forbindelse med behandlingen av lov om dyrevelferd (Innst. O. nr 56 (2008 – 2009)).

”Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, har merket seg at § 20 gir hjemmel til å gi nærmere forskrifter om jakt, fangst og fiske på villlevende dyr, og dyr som eies eller holdes i menneskers varetekt. Flertallet mener at bestemmelser vedrørende dyrevelferdsmessige hensyn i forbindelse med jakt, fangst og fiske, bør så langt mulig fastsettes i særlovene, i dette tilfellet viltloven og lakse- og innlandsfiskeloven. For å ivareta

dyrevelferdsmessige hensyn, bør miljømyndighetene forelegge dyrevelferdsmyndighetene forskriftene når de anses å berøre dyrevelferd.”

Det fremgår av lov 19. juni 2009 nr 97 om dyrevelferd (dyrevelferdsloven) at jakt, fangst og fiske på viltlevende arter skal utøves på en dyrevelferdsmessig forsvarlig måte slik at dyrene ikke utsettes for unødige påkjenninger og belastninger. For å tydeliggjøre at hensynet til dyrevelferd er viktig ved utøvelse av fiske og fangst, foreslår departementet at det i lakse- og innlandsfiskloven tas inn en overordnet bestemmelse som fastslår at fiske og fangst av arter omfattet av lovens virkeområde skal foregå på en dyrevelferdsmessig forsvarlig måte. Etter vår vurdering vil en slik bestemmelse ivareta næringskomiteens uttalelse knyttet til bestemmelser om jakt, fangst og fiske ved gjennomgangen av dyrevelferdsloven. Bestemmelser om dyrevelferd kan da innarbeides i særforordningene ved at disse også hjemles i dyrevelferdsloven. Myndighet etter dyrevelferdslovens §§ 20 og 21 fastsettes i Kongelig resolusjon om delegering av myndighet etter dyrevelferdsloven. Forskriftsmyndighet etter dyrevelferdsloven § 20 om jakt, fangst og fiske og § 21 om innfangning og håndtering av viltlevende dyr bør ligge hos Kongen, da den berører flere departementers ansvarsområde. Alternativt kan forskriftshjemmelen inntas i lakselovens § 37, 1. ledd.

Departementet foreslår at det innføres et nytt første ledd i lovens § 37, og at overskriften til bestemmelsen endres i tråd med dette:

Hensynet til dyrevelferd, forbudte tiltak og fiske- og avlivningsmetoder.

Fiske og fangst av arter som omfattes av denne lovs virkeområde skal foregå på en måte som ikke utsetter disse artene for unødige lidelser.

Fotnote: Det vises til lov av 19. juni 2009 nr. 97 om dyrevelferd.

Hele bestemmelsen vil etter endringen lyde:

”§ 37. *Hensynet til dyrevelferd, forbudte tiltak og fiske- og avlivningsmetoder.*

Fiske og fangst av arter som omfattes av denne lovs virkeområde skal foregå på en måte som ikke utsetter disse artene for unødige lidelser.¹

Tiltak av enhver art som ikke har annet formål enn å skremme fisken eller hindre dens frie gang er forbudt.

Så vel i sjøen som i vassdrag er det til fangst, avlaving eller skade av fisk forbudt å bruke:

1. Stoff med giftig, lammende eller kvelende virkning.
2. Snrengstoff.

3. Snrengstoff, unntatt for fangst av gjedde.²

4. Elektrisk strøm.
5. Kunstig endring av vannføringen.
6. Lyster eller liknende redskap med spiss eller krok som ikke er beregnet på å slukes av fisken. Det er likevel tillatt å bruke slikt redskap som hjelperedskap for å ta opp fisk som er fanget med annet lovlig redskap.
7. Kunstig lys, unntatt for åle- og krepsefangst.
8. Fisk som agn i vassdrag, unntatt død fisk fra samme vassdrag som agnet benyttes i.

Departementet kan forby andre fangst- og avlivingsmetoder.

Uten tillatelse fra departementet er det forbudt å transportere levende fisk i og ved vassdrag. Forbudet gjelder ikke kommersiell transport av fisk på vei eller annen transportåre.

Fisk som fanges og ikke settes ut umiddelbart skal avlives omgående. Unntatt fra dette er fisk som oppbevares i nett beregnet til dette formålet under fisket. Bestemmelsen gjelder heller ikke for fangst av kreps, eller ved kultiveringsfiske.

Departementet kan for det enkelte tilfelle dispensere fra bestemmelsene i tredje og fjerde ledd.”

¹ Det vises til lov av 19. juni 2009 nr. 97 om dyrevelferd.

² Jf lov av 9. juni 1961 nr. 1 om skytevåpen og ammunisjon m.v. § 1

§ 42. Kontroll oppsyn og overvåkning.

Bestandssituasjonen for anadrom laksefisk er svært alvorlig og det er et stort behov for systematisk overvåking av bestandssituasjonen og påvirkningsfaktorer som grunnlag for iverksetting av effektive tiltak. Også andre arter som er omfattet av lakse- og innlandsfiskloven er truet eller sårbare og har dermed et tilsvarende behov for særskilt overvåking, blant annet kreps, ål, gjørs og elvemusling.

Ansvar for overvåking av anadrome laksefisk er fordelt mellom flere myndigheter, og i mange vassdrag bidrar også rettighetshaverne med informasjon av vesentlig betydning for overvåkingen. Naturmangfoldloven § 5 om forvaltningsmål for arter og § 8 om kunnskapsbasert forvaltning innebærer skjerpede krav til kunnskap om tilstanden til arter og bestander i deres naturlige leveområder og om faktorer som påvirker dem. Situasjonen for villaksen tilsier at det bør gis nærmere regler om overvåkingens innretning og organisering, slik at kunnskapsgrunnlaget etter § 8, som beslutningene skal vurderes etter, styrkes.

Departementet mener at en forskriftsfesting av overvåkingens innretning og organisering vil være hensiktsmessig, ikke minst for å sikre sammenheng og forutsigbarhet over tid. En forskriftsfesting vil etter departementets syn tilrettelegge for helhetlig overvåking basert på klare prioriteringer og god samordning mellom aktørene. En slik forskrift vil berøre flere departementer og bør derfor fastsettes av Kongen i statsråd. På denne bakgrunn foreslår departementet at § 42 endres slik at overvåking av anadrom laksefisk inngår i bestemmelsen.

§ 42, siste ledd vil etter endringen lyde:

Kongen kan gi forskrift om overvåking av anadrome laksefisk og andre arter som forvaltes i medhold av denne lov, herunder fastsette bestemmelser om overvåking av bestandssituasjonen, påvirkninger på bestandene, og om organisering av overvåkingen.

Hele bestemmelsen vil med denne endringen lyde:

§ 42. Kontroll, oppsyn og overvåking.

Departementet skal føre kontroll med at bestemmelsene gitt i eller i medhold av denne lov blir overholdt og påse at nødvendig oppsyn blir etablert.

Departementets oppsyn skal under sin kontrollvirksomhet gis uhindret adgang til båt eller fartøy og til områder der virksomheten drives fra. Under denne virksomhet kan båt eller fartøy stanses for undersøkelse. Den ansvarlige for virksomheten skal gi departementet nødvendig bistand og opplysninger. Oppsynet kan om nødvendig kreve hjelp av politiet for å utføre kontrollen.

Departementet kan gi forskrifter om kontroll som utøves etter første ledd og instruks for oppsynsmenn.

Fiskeforvaltningen kan utenom statsallmenning tilsette oppsyn. Oppsynet bør gis politimyndighet etter lov 4. august 1995 nr. 53.

Kongen kan gi forskrift om overvåking av anadrome laksefisk og andre arter som forvaltes i medhold av denne lov, herunder fastsette bestemmelser om overvåking av bestandssituasjonen, påvirkninger på bestandene, og om organisering av overvåkingen.

Økonomiske- og administrative konsekvenser

Forslagene i tilleggshøringen forventes ikke å ville få økonomiske- og administrative konsekvenser av betydning.